

АНОТАЦІЯ

Городиловська М. Т. Імміграційні акти Конгресу США в кодовому, інформаційному та культурному вимірах (лінгвосеміотична інтерпретація). – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 “Філологія” з галузі знань 03 “Гуманітарні науки”. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2023.

Дисертацію присвячено системному дослідженню жанру імміграційного акта в законодавчому дискурсі США. Акт описано як складний знак, що характеризується кодовим, інформаційним і культурним вимірами його знакодії в просторі правової культури США. Вихідною тезою дисертації є переконання, що семіотичний підхід дозволяє визначити загальні умови, за яких правова система спроможна генерувати й транслювати інформаційно-культурні смисли шляхом продукування різних жанрів правового дискурсу, до складу якого входить законодавчий. У палітрі жанрів останнього виокремлено жанр імміграційного акта й опрацьовано питання вимірів його знакодії в правовому соціальному інституті. У процесі аналізу знакодії досліджуваних актів обґрунтовано, що вони становлять складову тріади *закон – Новий світ – іммігрант* і є визначальними для тлумачення процесів регулювання питань імміграції в США в законодавчому дискурсі. Тексти імміграційних актів мають метамовний статус, оскільки, з одного боку, слугують засобом об’єктивації законів, а з іншого – є законами в просторі правової культури.

Інтерес сучасної лінгвістики до вивчення умов, за яких соціальна система спроможна генерувати знаки для транслювання інформації та культурних смислів, що є продуктом самоорганізації соціуму, та звернення до вивчення закономірностей семіозису в усіх сферах природного й соціального життя, де відбуваються інформаційні процеси, зумовлює актуальність вибору теми дисертації. Міждисциплінарний характер вивчення питання мовного кодування

дискурсу як системи орієнтирів, інтерпретація яких є запорукою діяльності людини в предметному світі, створює умови для переосмислення традиційної мовознавчої проблематики, пов'язаної з дослідженням знакової природи мови, і забезпечує додаткову актуальність дисертації.

Об'єктом дослідження є жанр імміграційного акта як лінгвосеміотичний феномен, а предметом вивчення – кодові, інформаційні та культурні виміри знакодії жанру в просторі правової культури США. Матеріал дослідження становлять тексти усіх імміграційних актів (101 (сто один)), які прийняв Конгрес США протягом XVIII–XXI століть (до червня 2023 року).

Увагу зосереджено на розгляді лінгвосеміотичної природи імміграційних актів США. Обґрунтовано, що жанрова маркованість імміграційного акта виявляється в його параметризації як повторюваної єдності знаків, що забезпечується: 1) усталеністю мовного кодування; 2) детермінованістю вмісту потребами соціуму; 3) відповідністю правовій системі й чинному соціальному інститутові права. Вперше змодельовано жанр імміграційного акта як лінгвосеміотичну реальність, яку створила правова інституція – Конгрес США.

Наукова новизна дисертаційної праці полягає в тому, що проведено перше комплексне лінгвосеміотичне дослідження імміграційного акта як вербальної знакової форми, яка в правовому соціальному інституті діє як складний регуляторний знак – закон, що стосується явища імміграції, а його знакодія (семіозис) характеризується кодовим, інформаційним і культурним вимірами. Новизною відзначається методика лінгвосеміотичного аналізу, яка передбачає розгляд цих трьох вимірів.

Вивчення імміграційних актів у цій праці передбачає тлумачення питань вербальної комунікації всередині правової дійсності з погляду семіотики, отож запропоновано зарахувати його до правової лінгвосеміотики, а комплексним методом дослідження в цій царині вважати лінгвосеміотичну інтерпретацію. Постульовано, що лінгвосеміотична інтерпретація імміграційного акта ґрунтується на двох канонах правової лінгвосеміотики: 1) канон детермінованості тлумачення знака потребами соціуму (моделлю правової реальності); 2) канон комплексності (врахування всіх вимірів дії знака). Знакодія

імміграційного акта забезпечує адекватну інтерпретацію членів соціуму й характеризується наявністю кодового, інформаційного й культурного вимірів. Лінгвoseміотичну інтерпретацію розглянуто в дисертації як “техніку” роботи з текстами, що представлена сукупністю прийомів, способів, методів вияву усіх вимірів семіозису досліджуваних текстів, і використано для: а) опису типів кодів, які застосовують законодавці, щоб зробити доступним предметний світ іммігрантів (кодовий вимір); б) встановлення зв’язків різних типів кодів, які дозволяють визначити конкретний предмет актування (інформаційний вимір); в) виявлення місця імміграційних актів у просторі правової культури шляхом аналізу лінгвопрагматичних засобів, що відображають виконання актом регулятивної функції (культурний вимір).

Теоретична значущість роботи полягає в розробленні моделі лінгвoseміотичного дослідження жанрів законодавчого дискурсу, зокрема імміграційних актів Конгресу США кінця XVIII – початку XXI століть, що є певним внеском у теорію генології. Теоретичний інтерес для лінгвoseміотики становить концепція, згідно з якою імміграційний акт є знаком у просторі правової культури, знакодія якого характеризується кодовим, інформаційним та культурним вимірами. Для теорії мовленнєвих актів вагомим є обґрунтування зв’язку лінгвопрагматичного й лінгвoseміотичного підходів до інтерпретації вимірів семіозису, яка полягає у встановленні відношення між інформаційними синтагмами та комунікативними прагматичними смислами тексту.

Практичну цінність дослідження визначено можливістю використання його результатів у курсах з лексикології (розділи “Критерії виділення мовних одиниць”, “Методи дослідження лексики”), лінгвокраїнознавства, у спецкурсах із лінгвoseміотики, лінгвістичної прагматики, дискурсознавства, лінгвістики тексту й лінгвокультурології, викладанні англійської фахової мови для юристів, укладанні спеціальних словників правової метамови. Укладені додатки можна використати як довідковий матеріал для подальшого дослідження імміграційних актів США в мовознавчому й правознавчому контекстах.

Запропонована методика лінгвoseміотичного дослідження жанру імміграційного акта, що входить до палітри жанрів законодавчого дискурсу,

дозволила розкрити знакодiю цього жанру в просторi правової культури США й може слугувати орієнтиром для подальшого дослідження комунікативної взаємодії в різних правових суспільствах загалом і дослідження конкретних жанрів, яких породили розмаїті соціальні інституції зокрема.

До структури дисертації входять вступ, п'ять розділів з висновками до кожного з них, загальні висновки, список використаної теоретичної літератури й лексикографічних джерел і шість додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність дослідження, визначено його об'єкт і предмет, сформульовано положення, які винесено на захист, розкрито новизну, теоретичне й практичне значення роботи.

Перший розділ “Тлумачення метамови опису імміграційних актів з погляду мовознавства й лінгвосеміотики” присвячений висвітленню теоретичних основ дослідження, що насамперед стосуються наукових уявлень про зв'язок статусу й поведінки людини в соціумі з правовим дискурсом, якого породжують соціальні інституції. Охарактеризовано відношення інституційного, правового й законодавчого дискурсів. Встановлено місце імміграційного акта в жанровій палітрі останнього, описано його знакову природу й ключові ознаки. З опорою на переконання, що онтологічна єдність інформаційних процесів у природі й суспільстві зумовлена дією знаків – семіозисом, представлено тлумачення кодового, інформаційного й культурного вимірів семіозису досліджуваного жанру.

У другому розділі “Лінгвосеміотична інтерпретація як комплексний метод дослідження імміграційних актів” описано корпус дослідження й запропоновано критерії його класифікації. Обґрунтовано основні методологічні засади вивчення об'єкта й описано основні постулати, якими вони представлені. Постульовано, що комплексним методом дослідження жанру імміграційного акта є лінгвосеміотична інтерпретація, яку запропоновано вважати основним методом дослідження в окремому підрозділі лінгвосеміотичних студій – правовій лінгвосеміотиці. Останню виокремлено як перспективний міждисциплінарний підрозділ наукового вивчення зв'язку мови й права. У цьому розділі також

докладно описано методику аналізу кодового, інформаційного й культурного вимірів знакодії імміграційного акта.

Третій розділ “Знакове втілення жанрових параметрів імміграційного акта: кодовий вимір” присвячений розглядові генеративного й метамовного кодування імміграційних актів США. Запропоновано розглядати метамовне кодування цих актів як застосування термінологічних одиниць на позначення ключових суб’єктів імміграційних законів, які забезпечують ідентифікацію спрямованості їхньої знакодії на певну категорію осіб, як наріжні коди. Виявлено й проаналізовано всі наріжні коди в досліджуваних актах і показано динаміку їхніх змін протягом досліджуваного періоду.

У четвертому розділі “Опис жанрових параметрів імміграційного акта в інформаційному вимірі” проаналізовано повторювані зв’язки наріжних кодів з іншими лексичними одиницями, що належать до різних референтних полів і встановлено наявність універсальних та унікальних інформаційних синтагм, що визначають предмет актування.

У п’ятому розділі “Культурний вимір знакодії імміграційних актів крізь призму правової лінгвосеміотики” наведено результати аналізу мовленнєвих актів, які характеризують досліджуваний жанр і мають усталений характер. Доведено, що імміграційний акт є перформативом, комунікативна інтенція якого спрямована на введення в дію конкретних моделей правомірної поведінки чужинців, що прибувають чи проживають у США. Виявлено та описано такі типи мовленнєвих актів як регулятиви-повідомлення, регулятиви-застереження й регулятиви-приписи і показано їхній зв’язок з інформаційними синтагмами.

У загальних висновках підбито підсумки роботи, запропоновано узагальнювальну жанрову модель кодового інформаційного й культурного вимірів знакодії імміграційних актів Конгресу США кінця XVIII – початку XXI століть, окреслено перспективи застосування розробленої методики лінгвосеміотичного аналізу для дослідження інших жанрів правового дискурсу.

Ключові слова: Конгрес США, правовий дискурс, законодавчий дискурс, жанр, імміграційний акт, термін, знак, кодовий/інформаційний/культурний вимір семіозису, текст, мовленнєвий акт, лінгвосеміотична інтерпретація.

ABSTRACT

Horodylovska M. T. Code, informational and cultural dimensions of the US Congress immigration acts (linguo-semiotic interpretation). – Scientific qualification manuscript.

The thesis for a Doctor of Philosophy degree in 035 “Philology”, area of knowledge 03 “Humanities” – Ivan Franko Lviv National University. – Lviv, 2023.

The thesis presents a systemic study of the genre of immigration act in the legislative discourse of the United States. The act is viewed as a complex sign characterized by semiotic, informational, and cultural dimensions of semiosis in the legal space of the United States. The dissertation is based on the conviction that the semiotic approach allows us to identify the general conditions under which the legal system can generate and transmit informational and cultural meanings by producing various genres of legal discourse, including the legislative one. The genre of immigration act is singled out from the variety of legislative discourse genres and the issue of the dimensions of its semiosis in the legal social institution is examined. In the process of semiotic analysis, it is substantiated that the acts under study constitute a component of the triad: *law – the New World – immigrant* and are pivotal for the explication of the processes of immigration control in the United States through the legislative discourse. Texts of the acts have a metalinguistic status, as, on one hand, they serve as a means of signifying laws, and on the other hand, function as laws in the space of legal culture.

The particular attention paid by present-day linguistics to studying the conditions under which a social system is capable of generating signs for transmitting informational and cultural meanings, which are the product of the societal self-establishment, and the exploration of the patterns of semiosis in all spheres of natural and social life where informational processes occur, underscores the relevance of the chosen dissertation topic. The interdisciplinary approach to studying the issue of linguistic encoding of discourse as a system of reference points, the interpretation of which enables human activity in the world of life, provides preconditions for the

reinterpretation of the traditional linguistic issues related to the study of the sign nature of language and enhances the topicality of the dissertation.

The object of the research is the genre of immigration act as a linguo-semiotic phenomenon, and the subject of the study includes code, informational, and cultural dimensions of the genre's semiosis in the legal culture of the United States. The research corpus includes texts of all immigration acts (101 in total) that were enacted by the U.S. Congress from the 18th to the 21st centuries (up to June 2023).

The study focuses on examining the linguo-semiotic nature of the U.S. immigration acts. It is argued that the genre-specificity of the immigration act is manifested in its parameterization as a recurring unity of signs, which is ensured by: 1) the stability of linguistic encoding; 2) the determination of the content by societal needs; 3) alignment with the legal system and the existing social institution of the law. For the first time, the genre of the immigration act is modeled as a linguo-semiotic reality created by the legal institution, the U.S. Congress. The novelty of the dissertation lies in the fact that it presents the first comprehensive linguo-semiotic analysis of the immigration act viewed as a verbal sign that within the legal social institution functions as a complex regulatory sign – a law having reference to the phenomenon of immigration. Its semiosis is characterized by code, informational, and cultural dimensions. The novelty is attributed to the technique of the linguo-semiotic interpretation, which is used to examine these three dimensions.

The study of immigration acts in this thesis involves the interpretation of verbal communication issues within the legal reality from the perspective of semiotics. Therefore, it is proposed to classify it as an object of legal linguo-semiotics, linguo-semiotic interpretation being viewed as a comprehensive research method in this domain. It is postulated that the linguo-semiotic interpretation of immigration acts is based on two canons of legal linguo-semiotics: 1) the canon of the determination of genre interpretation by the societal needs (model of legal reality); 2) the canon of comprehensiveness (taking into consideration all the dimensions of semiosis). The semiosis of the immigration act ensures an adequate interpretation by members of the society and is characterized by code, informational, and cultural dimensions. It is suggested that linguo-semiotic interpretation should be regarded as the “technique” of

texts processing, which is presented as a set of techniques, methods, and approaches for bringing to light all dimensions of semiosis of the analyzed texts. It is applied for: a) describing the types of codes used by legislators to make the immigrants world accessible (code dimension); b) establishing relationships between different types of codes that enable determining the object of enactment (informational dimension); c) identifying the place of immigration acts in the space of legal culture through the analysis of linguo-pragmatic means that reflect the act's performance of the regulatory function (cultural dimension).

The theoretical significance of the work lies in the development of a linguo-semiotic model for studying genres of the legislative discourse, including immigration acts of the U.S. Congress from the late 18th to the early 21st centuries, which constitutes a contribution to the theory of genealogy. It is of particular interest to linguo-semiotics that the dissertation seeks to present the immigration act as a sign within the legal culture, with its semiosis being characterized by code, informational, and cultural dimensions. The justification of the connection between linguo-pragmatic and linguo-semiotic approaches to interpreting the dimensions of semiosis is significant for the theory of speech acts as it presupposes establishing relationships between informational syntagms and communicative pragmatic meanings of the text.

The practical value of the research is determined by the possibility of using its results in teaching Lexicology (chapters “Criteria for Identifying Linguistic Units”, “Methods of Lexical Research”), Aerial Studies, special courses in Linguo-semiotics, Linguistic pragmatics, Discourse studies, Text linguistics, and Linguo-cultural studies, as well as in teaching English for Special Purposes (Law students) and for compiling special dictionaries of legal metalanguage. The accompanying appendices can serve as reference materials for further research on U.S. immigration acts from linguistic and legal standpoints.

The proposed methodology for linguo-semiotic research of the genre of immigration act, which is one of the the legislative discourse genres, has allowed to explore the semiosis of this genre within the legal space of the United States. It can serve as a reference point for further research on communicative interactions in various

legal societies in general and the study of different genres generated by social institutions, in particular.

The structure of the dissertation comprises the introduction, five chapters with conclusions to each, general conclusions, a list of references (theoretical and lexicographic), and six appendices. In the Introduction, the topicality of the research is justified, its object and subject are identified, the main statements offered for defense are formulated, and the novelty, theoretical, and practical significance of the work are specified. The first chapter, “Interpreting Legal Metalanguage of Immigration Acts from the Standpoints of Linguistics and Linguo-semiotics”, is dedicated to elucidating the theoretical foundations of the research, primarily focusing on scientific concepts concerning the relationship between a person’s status and behavior in society and legal discourse generated by social institutions. The chapter characterizes the relationships between institutional, legal, and legislative discourses, establishes the location of the immigration act within the genre spectrum of the latter, and describes its sign nature and characteristic features. Proceeding from the conviction that the ontological unity of informational processes in nature and society is predetermined by the action of signs – semiosis, the chapter outlines the theoretical framework for the representation of the code, informational, and cultural dimensions of semiosis in the studied genre.

In the second chapter, titled “Linguo-Semiotic Interpretation as a Complex Research Method for Immigration Acts Studies”, the research corpus is described, and criteria for its classification are proposed. The main methodological principles for studying the object of the thesis are justified, and the key postulates underlying those principles are described. It is postulated that the complex research method for studying the genre of immigration acts is linguo-semiotic interpretation. The latter is considered the primary research method within the suggested separate subfield of linguo-semiotic studies – legal linguo-semiotics. This subfield is proposed to be recognized as a promising interdisciplinary branch of research in the study of the language-law interrelation. Chapter 2 provides a detailed description of the methodology for analyzing the code, informational, and cultural dimensions of immigration acts semiosis.

Chapter 3, “Sign Embodiment of Genre Parameters in Immigration Acts: The Code Dimension” is dedicated to the examination of the generative and metalinguistic coding of U.S. immigration acts. It is proposed to present the metalinguistic coding of these acts through the description of terminological units that denote key subjects of immigration laws. The mentioned terminological units facilitate the identification of the orientation of the semiosis of acts toward a specific category of individuals and are discussed in the dissertation using the term ‘pivotal codes’. All pivotal codes functioning in the studied acts are described and the dynamics of their changes over time are explained.

In the fourth chapter, “Description of Genre Parameters of the Immigration Act: Informational Dimension”, syntagmatic ties of pivotal codes with other lexical units belonging to different referential fields are analyzed. It is substantiated that the acts contain universal and unique informational syntagms that determine the object of enacting and these syntagms are identified and systematized.

In the fifth chapter, “Cultural Dimension of Semiosis in Immigration Acts through the Lens of Legal Linguo-semiotics”, the results of the analysis of regularly occurring speech acts that characterize the studied genre are presented. It is claimed that the immigration act should be viewed as a performative and its communicative intention is directed at the implementation of the models of lawful behaviour for foreigners arriving or residing in the United States. Types of speech acts, such as regulatory notifications, regulatory warnings, and regulatory injunctions are identified and described, and their connection with informational syntagms is established.

In the general conclusions the dissertation findings are summarized, and taking into consideration code, informational, and cultural dimensions of the semiosis of the U.S. Congress immigration acts from the late 18th to the early 21st centuries, the genre model of the immigration act is suggested. The prospects for applying the developed methodology of linguo-semiotic analysis to the study of other genres within legal discourse are outlined.

Keywords: US Congress, legal discourse, legislative discourse, genre, immigration act, term, sign, code/informational/cultural dimension of semiosis, text, speech act, linguo-semiotic interpretation.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, у яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Андрейчук Н. І., Городиловська М. Т. Потенціал лінгвосеміотичної інтерпретації для дослідження жанру імміграційного акта в законодавчому дискурсі США. *Актуальні питання іноземної філології*. 2023. №18. С. 3–11.

2. Городиловська М. Т. Терміни ‘alien’, ‘immigrant’ та ‘citizen’ в імміграційних актах Конгресу США: динаміка формування термінологічних смислів. *Наукове видання Запорізького національного університету “Мова. Література. Фольклор”*. 2023. Вип. 1. С. 15–23.

3. Городиловська М. Т. Термінологічні особливості мови права в американському законодавчому дискурсі. *Закарпатські філологічні студії*. 2023. Вип. 27. Том 2. С. 98–105.

4. Horodylovska M. T. Immigration act as a genre of institutional legislative discourse. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. Збірник наукових праць. 2023. Вип. 59. Том 1. С. 65–70.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

Публікації в наукових періодичних виданнях інших держав

5. Horodylovska M. The story of one noun: “Act” in English and Ukrainian dictionaries and discourses. *Scientific Journal of Polonia University. Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej*. Częstochowa, 2021. Vol. 44. No.1. P. 41–50.

Тези доповідей на наукових конференціях:

6. Horodylovska M. Institutional discourse: to the issue of social institutions and the actual use of language. *Issues of Modern Philology in the Context of the Interaction*

of Languages and Cultures: International Scientific and Practical Conference, Venice: Ca'Forscari University of Venice, 2019. P. 54–58.

7. Городиловська М. Жанр імміграційного акта в законодавчому дискурсі США. *На пошану доцента кафедри іноземних мов С. О. Гурського (до 100-річчя від дня народження): тези звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка за 2019 рік (м. Львів, 6–7 лютого 2020 р.). Львів: ПАІС, 2020. С. 44–45.*

8. Horodylovska M. Approaching a definition of the U.S. Immigration Act from a semiotic perspective. *Modern development of science: IX International scientific-practical Internet-conference, Dnipro, 8–9 October, 2020. P. 164–165.*

9. Horodylovska M. Some issues of legalese interpreted through the lens of the key terminological units used in US Congress Acts on Immigration. *На пошану доктора філологічних наук, професора Катерини Яківни Кусько: тези звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка за 2021 рік (м. Львів, 3–4 лютого 2022 р.). Львів: ПАІС, 2022. С. 50–52.*

10. Городиловська М. Т. Жанр імміграційного акта в інституційному дискурсі США. *Сучасні тенденції розвитку науки, освіти та суспільства: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 11 травня 2022 р.). Полтава: Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2022. С. 20–21.*

11. Городиловська М. ‘Alien’ в історії американської правової термінології”. *Іноземна філологія у XXI столітті: матеріали XIV Міжнародної наукової конференції (м. Запоріжжя, 25 листопада 2022 р.). Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2022. С. 44–48.*

12. Horodylovska M. The U. S. Congress Act of Immigration: Legal Text or Category of Legal Communication?” *International scientific journal “Grail of Science” 2022. No. 21. Section XV. Philology and Journalism. P. 154–155.*

13. Horodylovska M. The story of ‘immigrant’ in the US legal terminology. *Тези звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу*

факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка за 2022 рік (м. Львів, 1–2 лютого 2023). Львів: ПАІС, 2023. С. 84–85.

14. Городиловська М. Жанрова палітра американського законодавчого дискурсу. *Scientific Research in the Modern World*: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Торонто, 1–3 липня 2023 р.). Торонто, 2023. С. 443–445.